

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 55/2018 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen diabeetikojen vapaaehtoisen varusmiespalvelun jatkumisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Kari Kulmalan /sin näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 55/2018 vp:

Miksi yleinen asevelvollisuus on rajattu diabeetikoilta pois, vaikka kokemukset heidän asepalveluksestaan ovat olleet hyviä ja he ovat vapaaehtoisina motivoituneita suorittamaan asepalveluksen?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Asevelvollisuuslain (1438/2007) 3 luvun 9-11 §:issä on säädetty asevelvollisen palveluskelpoisuudesta ja mahdollisuudesta vapauttaa asevelvollinen palveluksesta rauhan aikana sairauden tai palvelusturvallisuuden vaarantamisen perusteella. Asevelvollisuuslain mukaan Pääesikunta antaa tarkemmat määräykset palveluskelpoisuuden määrittämisen lääketieteellisistä perusteista. Asevelvollisen palveluskelpoisuudella tarkoitetaan sitä, että asevelvollinen suoriutuu tässä laissa tarkoitettusta palveluksesta eikä vaaranna omaa tai muiden palvelusturvallisuutta (9 § 1 mom.).

Terveystarkastusohjeen mukaan diabetes on pääsääntöisesti este varusmiespalveluksen suorittamiselle ja kutsunnoissa diabeetikot vapautetaan rauhanajan palveluksesta (palveluskelpoisuusluokaksi määritetään C-luokka). Vuonna 2001 tutkimushankkeena alkaneessa kokeilussa on halukkaiden diabeetikoiden palveluskelpoisuus kuitenkin voitu arvioida uudelleen ja varusmiespalvelus on ollut mahdollinen tietyin terveydellisin edellytyksin ja palvelusturvallisuuden varmistavin erityisjärjestelyin.

Sodan ajan palvelusolosuhteissa diabeetikoille elintärkeää verensokerin seuranta ja hoitoa (ml. insuliinin saatavuus) ei voida taata. Tämä vaarantaa diabeetikon toimintakykyä ja saattaa altistaa hänet välittömään hengenvaaraan. Lisäksi diabetekseen liittyvien alkuvaiheen terveystarkistusten ja toisaalta usein pitkän sairastamisen myötä kehittyvien komplikaatioiden vuoksi edellä mainittu varusmiespalveluksen suorittaminen on palvelusturvallisuussyistä tähänkin asti rajattu vain 2-10 vuotta diabetesta sairastaneille.

Tutkimushankkeeseen sitoutettu ja sen jälkeenkin käytettävissä ollut palvelusturvallisuutta osaltaan varmistanut diabetesosaajaresurssi poistuu sekä puolustusvoimien omasta lääkintähuoltoorganisaatiosta että ulkoisen erityisasiantuntijatuen osalta kuluvan vuoden aikana.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 55/2018 vp

Palvelusturvallisuuden takaamiseksi Pääesikunta on käskenyt keskeyttämään diabeetikkojen varusmiespalveluskäytännön saapumiserän 1/2018 jälkeen edellä mainittujen järjestelyiden päättämisen takia. Samalla Pääesikunta on käynnistänyt puolustusvoimien lääkintähuollon johdolla selvitystyön diabeetikkojen varusmiespalveluskäytännön kokemuksista, jatkoedellytyksistä ja taroituksenmukaisuudesta. Selvitystyössä hyödynnetään Sotilaslääketieteen keskuksen palvelusterveydenhuollon asiantuntijoiden lisäksi puolustusvoimien diabeetikotoiminnasta vastanneiden diabetesasiantuntijoiden kokemuksia ja tietämystä. Selvityksessä tarkastellaan asiaa kokonaisvaltaisesti kuullen myös koulutusalan, asevelvollisuusalan ja henkilöstöalan näkemyksiä. Päätökset jatkosta tehdään 30.9.2018 mennessä valmistuvan selvityksen perusteella.

Henkilökohtaisesti toivon, että diabetikot voivat jatkossakin palvella isänmaataan varusmiespalveluksen suorittamalla.

Helsingissä 13.3.2018

Puolustusministeri Jussi Niinistö